

Edizzjoni Provviżorja

SENTENZA TAL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla)

26 ta' Ottubru 2017 (*)

“Rinviju għal deċiżjoni preliminari – Tassazzjoni – Taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) – Direttiva 2006/112/KE – Eżenzjoni tal-provvisti ta' servizzi li għandhom rabta diretta mal-prattika ta' sport – Kunjett ta' 'sport' – Attività kkaratterizzata minn komponent fiżiku – Logġba ta' duplicate contract bridge”

Fil-Kawża C-90/16,

li għandha bħala suġġett talba għal deċiżjoni preliminari skont l-Artikolu 267 TFUE, imressqa mill-Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [qorti superjuri (awla tat-tassazzjoni u ta' Chancery), ir-Renju Unit], permezz ta' deċiżjoni tal-1 ta' Settembru 2015, li waslet fil-Qorti tal-Ġustizzja fil-15 ta' Frar 2016, fil-proċedura

The English Bridge Union Limited

vs

Commissioners for Her Majesty's Revenue & Customs,

IL-QORTI TAL-ĠUSTIZZJA (Ir-Raba' Awla),

komposta minn T. von Danwitz (Relatur), President ta' Awla, K. Lenaerts, President tal-Qorti tal-Ġustizzja, li qiegħed jaqxi bħala Imġalef tar-Raba' Awla, E. Juhász, K. Jürimäe u C. Lycourgos, Imġallfin,

Avukat ġenerali: M. Szpunar,

Reġistratur: L. Hewlett, Amministratur Prinċipali,

wara li rat il-proċedura bil-miktub u wara s-seduta tat-2 ta' Marzu 2017,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippreżentati:

- għal The English Bridge Union Limited, minn M. Lewis, solicitor, u D. Ewart, QC,
- għall-Gvern tar-Renju Unit, minn S. Brandon, bħala aġent, assistit minn R. Hill, barrister,
- għall-Gvern Olandiż, minn M. Bulterman u M. Noort, bħala aġenti,
- għall-Kummissjoni Ewropea, minn L. Lozano Palacios u R. Lyal, bħala aġenti,

wara li semgħet il-konklużjonijiet tal-Avukat ġenerali, ippreżentati fis-seduta tal-15 ta' Jannju 2017, tagħti l-preżenti

Sentenza

1 It-talba għal deċiżjoni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud (ĠU 2006, L 347, p. 1).

2 Din it-talba tressqet fil-kuntest ta' tilwima bejn The English Bridge Union Limited (iktar 'il quddiem l-“EBU”) u l-Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (amministrazzjoni fiskali u doganali tar-Renju Unit, iktar 'il quddiem l-“amministrazzjoni fiskali”) dwar l-issużettar għat-taxxa fuq il-valur miżjud (VAT) tal-klasijiet tad-dul li l-EBU tirġievi għal kompetizzjonijiet ta' duplicate contract bridge organizzati minnha.

Il-kuntest ġuridiku

Id-dritt tal-Unjoni

3 Id-Direttiva 2006/112, konformement mal-Artikoli 411 u 413 tagħha, tassi u ssostitwixxiet, mill-1 ta' Jannar 2007, il-leġiżlazzjoni tal-Unjoni fil-qasam tal-VAT, b'mod partikolari s-Sitt Direttiva tal-Kunsill 77/388/KEE, tas-17 ta' Mejju 1977, fuq l-armonizzazzjoni tal-liġijiet tal-Istati Membri dwar taxxi fuq id-dul mill-bejgħ – Sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur miżjud: bażi uniformi ta' stima (ĠU Edizzjoni Speċjali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 23).

4 L-Artikolu 132(1) tad-Direttiva 2006/112, li jinsab fil-Kapitolu 2, intitolat “Eżenzjonijiet għal ertu attivitajiet fl-interess pubbliku”, tat-Titolu IX ta' din id-direttiva, jipprovdi li l-Istati Membri għandhom jeżentaw:

“[...]

m) il-provvista ta' ertu servizzi marbuta mill-qrib ma' sport u edukazzjoni fiżika minn organizzazzjoniet li ma jagħmlux profitt lill-persuni li jieħdu parti fl-isport jew fl-edukazzjoni fiżika;

n) il-provvista ta' ertu servizzi kulturali, u l-provvista ta' merkanzija marbuta mill-qrib magħhom, minn korpi regolati mid-dritt pubbliku jew minn korpi kulturali oġrajn rikonoxxuti mill-Istat Membru konċernat;

[...]”

Id-dritt tar-Renju Unit

5 L-Anness 9, kategorija 10 tal-Value Added Tax Act 1994 (li fi tal-1994 dwar it-taxxa fuq il-valur miżjud) jipprevedi l-eżenzjoni tal-VAT fuq il-provvisti marbuta mal-isport li ġejjin:

“1. L-għoti tad-dritt ta' parteċipazzjoni f'kompetizzjoni sportiva jew f'attività fiżika ta' mistrież meta l-korrispettiv ta' dan id-dritt ikun somma flus intiża kollha kemm hi għall-finanzjament ta' premju jew premjijiet mogħtija f'din il-kompetizzjoni.

2. L-għoti, minn korp eliġibbli ma'luq għal raġunijiet ta' sport jew ta' attività fiżika ta' mistrież, tad-dritt ta' parteċipazzjoni f'kompetizzjoni f'tali qasam.

3. Il-provvista, minn korp eliġibbli lil individwu, ta' servizzi marbutin mill-qrib mal-isport jew mal-edukazzjoni fiżika [...] li fihom ikun qiegħed jieħu sehem l-individwu.”

Il-kawża prinċipali u d-domandi preliminari

6 L-EBU huwa korp nazzjonali mingħajr skop ta' profitt li r-rwol tiegħu huwa li jirregola u jiżviluppa d-duplicate contract bridge fl-Ingilterra. Din il-logħba tal-karti tikkostitwixxi forma ta'

logħba tal-bridge li ti?i pprattikata f'kompetizzjoni fuq livelli nazzjonali u internazzjonali, li fiha kull skwadra tilgħab su?essivament l-istess karti servuti b'all-lagħba l-o?ra fuq l-imwejjed l-o?ra. B'hekk, il-klassifikazzjoni ti?i stabbilita skont il-prestazzjonijiet relattivi.

7 L-EBU, li l-membri tagħha huma asso?jazzjonijiet re?jonali u individwi, torganizza kompetizzjonijiet ta' duplicate contract bridge, fejn il-lagħba j?allu dritt ta' d?ul biex jipparte?ipaw. Din t?allas il-VAT fuq dawn id-drittijiet.

8 Billi kkunsidrat li dawn id-drittijiet kellhom ji?u e?entati skont l-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva 2006/112, l-EBU talbet lill-amministrazzjoni fiskali g?ar-rimbors ta' din it-taxxa. Din it-talba ?iet mi?uda.

9 L-EBU ppre?entat rikors quddiem il-First-tier Tribunal (Tax Chamber) [qorti tal-prim'istanza (awla tat-tassazzjoni), ir-Renju Unit], li kkonfermat i?-?a?da tat-talba tagħha, filwaqt li awtorizzatha tappella.

10 Quddiem l-Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [qorti superjuri (awla tat-tassazzjoni u ta?-Chancery), ir-Renju Unit], l-EBU ssostni li "sport" fis-sens tal-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva 2006/112 ma g?andux ne?essarjament jinkludi komponent ta' attività fi?ika sinifikanti, peress li l-g?an imfittex minn din id-dispo?izzjoni huwa li jiffavorixxi l-attivitajiet benefi?i g?as-sa??a fi?ika jew mentali ta' dawk li jipprattikawhom regolarment u peress li l-attività intellettuali hija importanti daqs l-attività fi?ika. B'hekk, attività kkaratterizzata minn komponent mentali sinifikanti li ti?i pprattikata f'kompetizzjoni, b?ad-duplicate contract bridge, tikkostitwixxi "sport" fis-sens tad-dispo?izzjoni msemmija.

11 L-amministrazzjoni fiskali topponi dan l-argument min?abba li t-termini tal-imsemmi Artikolu 132(1)(m) li jg?idu li huma e?enti ?erti provvisti ta' servizzi "marbuta mill-qrib ma' sport u edukazzjoni fi?ika", jimplikaw li "sport" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni g?andu jinvolve komponent fi?iku sinifikanti. Barra minn hekk, l-interpretazzjoni sostnuta mill-EBU tmur kontra l-prin?ipju ta' interpretazzjoni stretta tal-e?enzjonijiet previsti fl-Artikolu 132 tad-Direttiva 2006/112.

12 Il-qorti tar-rinviju tesponi li d-duplicate contract bridge je?tie? kompetenzi intellettuali g?olja, b'all-lo?ika, ir-ra?unament laterali, l-istrate?ija jew il-memorja, u li l-prattika regolari tiegħu tg?in kemm is-sa??a mentali kif ukoll dik fi?ika. B'hekk, din tistaqsi jekk sport imsejja? "tal-mo??", b?al din il-logħba, jid?olx ta?t il-kun?ett ta' "sport", fis-sens tal-Artikolu 132(1)(m) ta' din id-direttiva.

13 Peress li qieset li dan it-terminu g?andu jir?ievi tifsira awtonoma u applikazzjoni uniformi fl-Istati Membri kollha, l-Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) [qorti superjuri (awla tat-tassazzjoni u ta?-Chancery)] dde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u li tagħmel id-domandi segwenti lill-Qorti tal-?ustizzja:

"1) Liema huma l-karatteristi?i essenzjali li attività g?andu jkollha sabiex din tkun 'sport' fis-sens tal-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112[...]? Attività g?andha b'mod partikolari tinkludi element fi?iku sinjifikattiv (jew mhux insinjifikattiv) li jkun determinanti g?ar-ri?ultat tagħha jew huwa bi??ejjed li din tkun tinvolvi element mentali sinjifikattiv li jkun determinanti g?ar-ri?ultat tagħha?

2) Id-duplicate contract bridge huwa 'sport' fis-sens tal-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva tal-VAT?"

Fuq id-domandi preliminari

14 Preliminarjament, g?andu ji?i kkonstatat li, hekk kif jirri?ulta mill-fajl ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja, id-duplicate contract bridge huwa logħba tal-karti li timplika sforzi u kompetenzi ta'

natura intellettuali, li l-komponenti fi?ika tag?ha jidher negli?ibbli.

15 Permezz tad-domandi tag?ha, li g?andhom ji?u e?aminati flimkien, il-qorti tar-rinviju essenzjalment tistaqsi jekk l-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva 2006/112 g?andux ji?i interpretat fis-sens li attività, b?ad-duplicate contract bridge, li hija kkaratterizzata minn komponenti fi?ika li tidher negli?ibbli, tid?ol fil-kun?ett ta' "sport" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

16 B'hekk, f'din il-kaw?a, il-Qorti tal-?ustizzja ma hijiex mitluba tiddetermina t-tifsira tal-kun?ett ta' "sport" b'mod ?enerali, i?da biex dan ji?i interpretat fil-kuntest tad-Direttiva 2006/112, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud u, b'mod partikolari, tad-dispo?izzjonijiet ta' din id-direttiva fil-qasam ta' e?enzjonijiet.

17 Skont ?urisprudenza stabbilita, l-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 132 tad-direttiva msemmija jikkostitwixxu kun?etti awtonomi tad-dritt tal-Unjoni li g?andhom b?ala g?an li jevitaw diver?enzi fl-applikazzjoni tas-sistema tal-VAT minn Stat Membru g?al ie?or (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-16 ta' Ottubru 2008, Canterbury Hockey Club u Canterbury Ladies Hockey Club, C-253/07, EU:C:2008:571, punt 16, kif ukoll tas-26 ta' Frar 2015, VDP Dental Laboratory *et*, C-144/13, C-154/13 u C-160/13, EU:C:2015:116, punt 44 u l-?urisprudenza ??itata).

18 Fin-nuqqas ta' kwalunkwe definizzjoni, fid-Direttiva 2006/112, tal-kun?ett ta' "sport", id-determinazzjoni tat-tifsira u tal-portata ta' din il-kelma g?andha ti?i stabbilita, skont ?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja, konformement mas-sens abitwali tag?ha fil-lingwa?? kurrenti, filwaqt li jittie?ed inkunsiderazzjoni l-kuntest li fih tintu?a u l-g?anijiet segwiti mil-le?i?lazzjoni li tiffirma parti minnha (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-3 ta' Settembru 2014, Deckmyn u Vrijheidsfonds, C-201/13, EU:C:2014:2132, punt 19 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tas-26 ta' Mejju 2016, Envirotec Denmark, C-550/14, EU:C:2016:354, punt 27).

19 Qabel kollox, fir-rigward tas-sens tal-kun?ett ta' "sport" fil-lingwa kurrenti, dan normalment jirreferi, hekk kif irrileva l-Avukat ?enerali fil-punt 23 tal-konkluzjonijiet tieg?u, g?al attività ta' natura fi?ika jew, fi kliem ie?or, attività kkaratterizzata minn komponenti mhux negli?ibbli.

20 Sussegwentement, fir-rigward tat-test tad-Direttiva 2006/112, mill-?urisprudenza stabbilita tal-Qorti tal-?ustizzja jirri?ulta li t-termini u?ati sabiex jindikaw l-e?enzjonijiet imsemmija fl-Artikolu 132 ta' din id-Direttiva g?andhom ji?u interpretati b'mod strett, peress il dawn jikkostitwixxu derogi mill-prin?ipju ?enerali li jg?id li l-VAT tin?abar fuq kull provvista ta' servizzi mwettqa bi ?las minn persuna taxxabbli. Madankollu, din ir-regola ta' interpretazzjoni stretta ma tfissirx li t-termini u?ati sabiex ji?u ddefiniti l-e?enzjonijiet imsemmija g?andhom ji?u interpretati b'mod li j?a??adhom mill-effetti tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tat-18 ta' Novembru 2004, Temco Europe, C-284/03, EU:C:2004:730, punt 17, kif ukoll tal-25 ta' Frar 2016, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi, C-22/15, mhux ippubblikata, EU:C:2016:118, punt 20 u l-?urisprudenza ??itata).

21 Barra minn hekk, g?alkemm, kif jindika t-titolu tal-kapitolu li jinsab fih l-Artikolu msemmi, l-e?enzjonijiet previsti minnu g?andhom l-g?an li jiffavorixxu ?erti attivitajiet ta' interess ?enerali, madankollu dawn l-e?enzjonijiet jikkon?ernaw mhux lill-attivitajiet ta' interess ?enerali kollha, i?da biss dawk li huma elenkati u deskritti b'mod dettaljat ?afna (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-21 ta' Frar 2013, Žamberk, C-18/12, EU:C:2013:95, punt 18 u l-?urisprudenza ??itata, kif ukoll tas-26 ta' Frar 2015, VDP Dental Laboratory *et*, C-144/13, C-154/13 u C-160/13, EU:C:2015:116, punt 45).

22 B'hekk, l-e?ami tal-kuntest tal-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva 2006/112 jindika favur interpretazzjoni li tg?id li l-kun?ett ta' "sport" li jinsab f'din id-dispo?izzjoni huwa limitat g?al attivitajiet li jirrispondu g?as-sens abitwali tat-terminu "sport", li huma kkaratterizzati minn komponent fi?iku mhux negli?ibbli, ming?ajr ma jestendi g?all-attivitajiet kollha li jistg?u, minn angolu jew minn ie?or, ji?u asso?jati ma' dan il-kun?ett.

23 G?al dak li jirrigwarda, finalment, l-g?an tal-Artikolu 132(1)(m) tad-direttiva msemija, g?andu jtfakkar li l-g?an ta' din id-dispo?izzjoni huwa li ji?u ffavoriti ?erti attivitajiet ta' interess ?enerali, ji?ifieri servizzi li g?andhom rabta stretta mal-prattika tal-isport jew tal-edukazzjoni fi?ika li huma pprovduti minn korpi ming?ajr skop ta' profitt lil persuni li jipprattikaw l-isport jew l-edukazzjoni fi?ika, u b'hekk hija inti?a biex tippromwovi tali Prattika minn parti kbira mill-popolazzjoni (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-21 ta' Frar 2013, Žamberk, C-18/12, EU:C:2013:95, punt 23, kif ukoll tad-19 ta' Di?embru 2013, Bridport and West Dorset Golf Club, C-495/12, EU:C:2013:861, punt 20).

24 ?ertament, kif issostni l-EBU u hekk kif jirri?ulta mill-fajl ippre?entat lill-Qorti tal-?ustizzja, id-duplicate contract bridge jirrikjedi b'mod partikolari l-lo?ika, il-memorja, l-istrate?ija jew ir-ra?unament laterali u jikkostitwixxi attività benefika g?as-sa??a mentali u fi?ika ta' dawk li jipprattikawh regolarment. Madankollu, anki meta dawn ikunu ta' benefi??ju g?as-sa??a fi?ika u mentali, attivitajiet li jkunu purament ta' ser?an u ta' rilassament ma jid?lux ta?t id-dispo?izzjoni msemija (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tal-21 ta' Frar 2013, Žamberk, C-18/12, EU:C:2013:95, punt 22, u tal-25 ta' Frar 2016, Il-Kummissjoni vs Il-Pajji?i l-Baxxi, C-22/15, mhux ippubblikata, EU:C:2016:118, punti 23 sa 25). F'dawn i?-?irkustanzi, il-fatt li attività tiffavorixxi s-sa??a fi?ika u mentali ma huwiex, wa?du, element suffi?jenti biex ji?i konklu? li din tid?ol fil-kun?ett ta' "sport", fis-sens tal-istess dispo?izzjoni.

25 Il-fatt li attività li tiffavorixxi l-benesseri fi?iku u mentali ti?i pprattikata f'kompetizzjoni ma jippermettix konklu?joni differenti. Fil-fatt, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li l-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva 2006/112 ma je?tie?x, sabiex ikun applikabbli, li l-attività sportiva tkun ipprattikata fuq livell partikolari, pere?empju fuq livell professjonali, u lanqas li l-attività sportiva inkwistjoni tkun ipprattikata b'mod partikolari, ji?ifieri b'mod regolari jew organizzat jew sabiex il-persuni jipparte?ipaw f'kompetizzjonijiet sportivi (sentenzi tal-21 ta' Frar 2013, Žamberk, C-18/12, EU:C:2013:95, punt 22, kif ukoll tad-19 ta' Di?embru 2013, Bridport and West Dorset Golf Club, C-495/12, EU:C:2013:861, punt 19). F'dan ir-rigward, g?andu ji?i rrilevat ukoll li n-natura kompetittiva ta' attività ma tistax minnha nnifisha tkun bi??ejjed biex tibba?a l-kwalifika tag?ha b?ala "sport", fin-nuqqas ta' komponent fi?iku mhux negli?ibbli.

26 Barra minn hekk, mill-?urisprudenza mfakkra fil-punt 21 ta' din is-sentenza jirri?ulta li l-Artikolu 132 ta' din id-direttiva huwa inti? biex jiddefinixxi, b'mod limitattiv, ?erti attivitajiet ta' interess ?enerali li g?andhom jibbenefikaw, b'mod e??ezzjonali, minn e?enzjoni tal-VAT. G?aldaqstant, peress li, g?all-motivi esposti fil-punti 19 sa 25 ta' din is-sentenza, interpretazzjoni tal-portata tal-e?enzjoni prevista fl-Artikolu 132(1)(m) tad-direttiva msemija b'mod li tinkludi fiha attivitajiet li jinkludu komponent fi?iku li jidher negli?ibbli tikkostitwixxi qari estensiv tad-dispo?izzjoni msemija, tali interpretazzjoni ma tistax tkun konformi la mar-regola ta' interpretazzjoni stretta tal-e?enzjonijiet tal-VAT u lanqas g?al dan l-g?an ta' delimitazzjoni stretta tal-e?enzjoni inkwistjoni.

27 G?alhekk, mill-kliem tal-imsemmi Artikolu 132(1)(m) kif ukoll mill-interpretazzjoni sistematika u teleolo?ika tad-Direttiva 2006/112 jirri?ulta li din id-dispo?izzjoni tirrigwarda biss attivitajiet ikkaratterizzati minn komponent fi?iku mhux negli?ibbli.

28 Tali interpretazzjoni ma tippre?udikax il-kwistjoni jekk attività li tinvolvi attività fi?ika li tidher

negli?ibbli tistax, jekk ikun il-ka?, tirrileva mil-kun?ett ta' "servizzi kulturali" fis-sens tal-Artikolu 132(1)(n) ta' din id-direttiva, meta tali attività tokkupa, fid-dawl tal-prattika tag?ha, tal-istorja tag?ha, u tat-tradizzjonijiet li tappartjeni g?alhom, fi Stat Membru partikolari, po?izzjoni tali fil-patrimonju so?jali u kulturali ta' dan il-pajji?, li tista' titqies li tiffirma parti mill-kultura tieg?u. F'dan ir-rigward, il-Qorti tal-?ustizzja dde?idiet li d-dispo?izzjoni korrispondenti tad-Direttiva 77/388 kienet tag?ti mar?ni ta' diskrezzjoni lill-Istati Membri fid-determinazzjoni tal-provvisti ta' servizzi kulturali e?entati (ara, f'dan is-sens, is-sentenza tal-15 ta' Frar 2017, British Film Institute, C-592/15, EU:C:2017:117, punt 24).

29 Fid-dawl tal-kunsiderazzjonijiet kollha msemmija iktar 'il fuq, ir-risposta g?ad-domandi mag?mula g?andha tkun li l-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva 2006/112 g?andu ji?i interpretat fis-sens li attività, b?ad-duplicate contract bridge, li hija kkaratterizzata minn komponenti fi?ika li tidher negli?ibbli, ma tid?olx fil-kun?ett ta' "sport" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

Fuq l-ispejje?

30 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta' kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, barra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (Ir-Raba' Awla) taqta' u tidde?iedi:

L-Artikolu 132(1)(m) tad-Direttiva tal-Kunsill 2006/112/KE, tat-28 ta' Novembru 2006, dwar is-sistema komuni ta' taxxa fuq il-valur mi?jud, g?andu ji?i interpretat fis-sens li attività, b?ad-duplicate contract bridge, li hija kkaratterizzata minn komponenti fi?ika li tidher negli?ibbli, ma tid?olx fil-kun?ett ta' "sport" fis-sens ta' din id-dispo?izzjoni.

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: l-Ingli?.